

MASINATE OHUTUS TERMINOLOOGIA

Safety of machinery
Terminology

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 1070:1998 "Safety of machinery – Terminology" ingliskeelse versiooni ekvivalentne tõlge eesti keelde.

EN 1070:1998 lisa A "Terminite tähestikregister" on asendatud Eesti lisaga A, kus on toodud terminid eesti, inglise ja saksa keeles.

Euroopa standard EN 1070:1998 on tõlgitud Euroopa Liidu PHARE programmi raames. Standardi kavandi on toimetanud Eesti Keele Instituut.

Euroopa standard EN 1070:1998 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN 1070:2000, mis on kinnitatud Standardiameti käskkirjaga 25.01.2000 nr 10.

Registrisse kantud 25.01.2000 nr 1808, andmebaasis projekti nr 50451.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 1070:1998 "Safety of machinery – Terminology". Annex A is superseded by national Annex A. The European Standard EN 1070:1998 has the status of an Estonian national standard.
--

**EUROOPA STANDARD
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM**

EN 1070:1998

August 1998

ICS 01.040.13; 13.110

Descriptors: safety of machines, vocabulary

English version

**Safety of machinery
Terminology**

Sécurité des machines – Terminologie

Sicherheit von Maschinen– Terminologie

This European Standard was approved by CEN on 1998-01-31. CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration.

Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

The European Standards exist in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

CEN

European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Central Secretariat: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	6
LISA A TERMINITE TÄHESTIKREGISTER (TEATMELINE).....	24
LISA B KASUTATUD KIRJANDUS (TEATMELINE)	29

EESSÕNA

Käesoleva standardi on ette valmistanud CEN-i tehniline komitee CEN/TC 114 "Masinate ohutus", mille sekretariaati haldab DIN.

See Euroopa standard asendab eelstandardit ENV 1070:1993.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus kas identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt veebruariks 1999 ning hiljemalt veebruariks 1999 peavad olema kehtetuks tunnistatud sellega vastuolus olevad rahvusstandardid.

Käesolev standard on ette valmistatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vabakaubandusassotsiatsiooni poolt CEN-ile antud mandaadi alusel ja toetab Euroopa Ühenduste direktiivi(de) olulisi nõudeid.

Vastavalt CEN/CENELEC-i sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

EN 1070 on saadud ENV 1070:1993 laiendamisel, lisades sellele:

- mõisted (terminid ja nende määratlused), mis on valitud aastail 1992 kuni 1996 vastu võetud A- ja B-tüüpi standardeist;
- terminite vasted üheksas mitteametlikus keeles üheteistkümnest;
- mõisted (terminid ja nende määratlused), mis on valitud “Rahvusvahelisest elektrotehnika sõnastikust” (edaspidi IEV).

Märkus. Mitmed käesolevas standardis toodud määratluste lähtedokumendid on läbivaatamisel. Läbivaatamise vältimatuks tulemuseks on mõnede terminite ja määratluste muutumine. Kuna läbivaadatud dokumentide avaldamiseni läheb veel aega, otsustati käesolev standard avaldada viivituseeta, sest see kajastab masinahutuse terminoloogia hetkeseisu.

MASINATE OHUTUS. TERMINOLOOGIA

Safety of machinery. Terminology

Käesolev standard on ekvivalentne EN 1070:1998-ga ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN 1070:1998 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with EN 1070:1998. The standard is published with permission of CEN. The European Standard EN 1070:1998 has the status of an Estonian national standard
---	---

Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies
---	---

1 KÄSITLUSALA

Euroopa standard esitab koondatult masinaohutusega seonduvaid mõisteid (terminid ja nende määratlused) CEN-i ja CENELEC-i kolmes ametlikus keeles (vt märkus 1). Esitatavad standardid on võetud muutmatul kujul A- ja B-tüüpi standardeist ja "Rahvusvahelisest elektrotehnika sõnastikust" (IEV). Terminid päritletu on toodud iga määratluse taga nurksulgudes.

Terminite valikul Euroopa standardis on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- eelistatud on üldkasutatavaid mõisteid;
- mõiste inglise-, prantsuse- ja saksa keelsetes määratlustes ei ole lahknemusi.

Standardi peaesmärgiks on aidata kaasa kokkusobivate ja üheselt mõistetavate tehniliste tekstide koostamisele.

Käesolevas standardis sisalduvad terminid on ette nähtud kasutamiseks masinaohutuse standardites koos siintoodud määratlustega.

Märkus 1. Lisaks terminitele CEN-i ja CENELEC-i kolmes ametlikus keeles (inglise, prantsuse ja saksa) annab Euroopa standard võrdväärseid terminid tšehhi, taani, hollandi, soome, itaalia, norra, portugali, hispaania ja rootsi keeles välja antuna Tšehhi Vabariigi, Taani, Soome, Itaalia, Hollandi, Norra, Portugali, Hispaania ja Rootsi rahvuslike komiteede (täisliikmete) vastutusel. Seejuures saab vaid ametlikus keeles esitatud termineid ja määratlusi lugeda standardseteks.

Märkus 2. Kasutatud keelte tähised vastavad ISO 639 standardile.

2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

2.1 A-tüüpi standardid (põhilised ohutusstandardid)

Standardid sisaldavad põhimõisteid, projekteerimise põhimõtteid ja kõikide masinate puhul kasutatavaid üldpõhimõtteid.[EN 414:1992 jaotis 3.1]

2.2 B-tüüpi standardid (grupi ohutusstandardid)

Standardid käsitlevad ühte ohutuse aspekti või ühte tüüpi ohutusseadiseid, mida saab kasutada masinatel laias diapasoonis:

- B1 tüüpi standardid käsitlevad ohutuse teatud aspekte (nt ohutud kaugused, pinna temperatuur, müra);
- B2 tüüpi standardid käsitlevad ohutusseadiste liike (nt kahekäe-juhtimisseadised, blokeerimisseadised, surveanduriga seadised, piirded).

[EN 414:1992 jaotis 3.2]

2.3 C-tüüpi standardid (masinaohutusstandardid)

Standardid sisaldavad üksikasjalikke ohutusnõudeid teatud masina või masinagrupi kohta. [EN 414:1992 jaotis 3.3]

2.4 Masin

Omavahel ühendatud detailide või komponentide kogum, millest vähemalt üks on liikuv, millel on vastavad ajamid, juhtimis- ja energiavarustusahelad jne, ning mis on koostatud mingiks kindlaks tegevuseks, eriti materjali töötlemiseks, teisaldamiseks või pakendamiseks.

Termin “masin” hõlmab ka masinate kogumit, mis on paigaldatud ja juhitav selliselt, et need funktsioneeriksid ühendatud tervikuna ja täidaksid ühist ülesannet.

EN 292-1 lisas A antakse masina üldskeem [EN 292-1:1991 jaotis 3.1]

2.5 Töökindlus

Masina, selle osade või seadmete võime tõrgeteta täita nõutavat funktsiooni ettenähtud tingimustel ja antud ajaperioodi vältel. [EN 292-1:1991 jaotis 3.2]

2.6 Masina korrashoitavus

Masina võime säilitada hooldamise korral selline seisund, mis võimaldab tal täita oma funktsiooni selleks ettenähtud kasutustingimustel (vt EN 292-1 jaotis 3.12¹), või selle

¹ EN 292-1 jaotis 3.12; vt käesoleva standardi jaotis 2.15